

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA dioničarima EUROHERC OSIGURANJE d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja EUROHERC OSIGURANJE d.d. Sarajevo ("Društvo"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2018. godine, izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčanih tokova, za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Vrednovanje tehničkih rezervi

Za računovodstvene politike vidjeti Pregled temeljnih računovodstvenih politika, napomene 4. i 6., a za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti napomene 22., 30. i 34. finansijskih izvještaja.

Tehničke rezerve Društva, koje uključuju rezervisanja za prijavljene a neisplaćene štete i rezervisanja za nastale a neprijavljene štete odražavaju neizvjesnost koja je sastavni dio industrije osiguranja.

Izračun navedenih rezervi je zahtjevan jer uključuje visok nivo procjene i kompleksne matematičke i statističke izračune koji može dovesti do pristrasnosti Uprave.

Uprava provjerava štete i premije, ulazne pretpostavke za modele i odgovorni su za imenovanje ovlaštenog neovisnog aktuaru koji ima zadatak pregledati procijenjene rezerve kako bi se osiguralo da su adekvatne.

Podaci o štetama se agregiraju i posmatraju na ukupnom nivou kako bi se odredio ukupan iznos gubitaka koji može nastati za sve police po vrsti osiguranja. Modeli rezervi šteta uzimaju u obzir iskustvo, razvoj šteta, tržišne uvjete, kao i pretpostavke koje su osjetljive na pravne, ekonomske i razne druge faktore nesigurnosti kako bi se procijenili gubici.

Uzimajući u obzir značajan nivo procjene, te složene matematičke i statističke izračune smatramo da vrednovanje tehnički rezervi čine ključno revizijsko pitanje.

Kako bismo odgovorili na rizike povezane sa vrednovanjem tehničkih rezervi, identificirane kao ključno revizijsko pitanje, dizajnirali smo revizijske postupke koji su nam omogućili pribavljanje dostatnih primjerenih revizijskih dokaza za naš zaključak o tom pitanju.

Proveli smo sljedeće revizijske postupke s obzirom na područje vrednovanja tehničkih rezervi:

- Stjecanje razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola u procesu izračuna tehničkih rezervi.
- Ekspertni tim aktuaru Deloittea je potvrdio aktuarske obračune pripremljene od strane Društva. Njihove procedure uključile su provjeru metodologije rezervi za nastale a neprijavljene štete i prijavljene a neisplaćene štete, uključujući provjeru iznosa navedenih šteta na bruto osnovi.
- Pored navedenog rađena je i kalkulacija na određenim primjerima koji su izabrani koristeći vlastitu prosudbu utemeljenu na prethodnom poznavanju klijenta. Obavljen je pregled LAT testa (engleski Liability Adequacy Test) koji provodi Društvo. Takođe, obavljene su provjere metodologije, pretpostavki i rezultata izračuna za najveće vrste tehničkih rezervi.
- Prilikom revizije tehničkih rezervi proveli smo dokazno testiranje na odabranim uzorcima. Uporedili smo aktuarske metode i pretpostavke koje koristi Uprava sa podacima unutar tržišta osiguranja i priznatim aktuarskim procedurama.
- Naše procedure su također uključile pregled pretpostavki koje je koristio ovlašten neovisni aktuar kao i provjeru ulaznih podataka za izračun rezervi.
- Provjerili smo da su podaci koje je neovisni aktuar dostavio ekspertnom timu Deloitte usaglašeni sa finansijskih izvještajima.
- Ocjenu konzistentnosti metodologije u usporedbi s prethodnim godinama, te ocjenu jesu li promjene u aktuarskim modelima u skladu s našim očekivanjima proizašlima iz razvoja u samom poslovanju i na tržištu.
- Pregledali smo i informacije objavljene u finansijskim izvještajima Društva da bismo ocijenili njihovu dostatnost u smislu razumljivosti same transakcije korisnicima finansijskih izvještaja.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2017. revidirao je drugi revizor, koji je 7. marta 2017. godine izrazio nemodifikovano mišljenje na te izvještaje.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.

Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Sead Bahtanović, direktor i ovlaštenu revizor

Deloitte d.o.o. Sarajevo

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

2. april 2019. godine

Sabina Softić, partner i ovlaštenu revizor

